Tadqiqot.uz

ANJUMAN | КОНФЕРЕНЦИЯ | CONFERENCES

O'ZBEKISTONDA MILLIY TADQIQOTLAR:

DAVRIY ANJUMAN

DAVRIYLIGI: 2018 | 2022

MENDELEEV DMITRIY IVANOVICH
(1834-1907)

2022
FEVRAL
№37

CONFERENCES.UZ

Toshkent shahar, Amir Temur ko'chasi, pr.1, 2-uy.
+998 97 420 88 81
+998 94 404 00 00
www.taqiqot.uz
www.conferences.uz

ЎЗБЕКИСТОНДА МИЛЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 11-ҚИСМ

НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ УЗБЕКИСТАНА: СЕРИЯ КОНФЕРЕНЦИЙ: ЧАСТЬ-11

NATIONAL RESEARCHES OF UZBEKISTAN: CONFERENCES SERIES: PART-11

ТОШКЕНТ-2022

УУК 001 (062)
КБК 72я43

“Ўзбекистонда миллий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” [Тошкент; 2022]

“Ўзбекистонда миллий тадқиқотлар: Даврий анжуманлар:” мавзусидаги республика 37-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 28 февраль 2022 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2022. - 9 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн даврий анжуманлар Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий анжуманлари таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳтил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1.Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши
Профессор в.б.,ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2.Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна(Фарғона давлат университети)

3.Тарих саҳифаларидаги изланишлар
Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4.Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

5.Давлат бошқаруви
Доцент Шакирова Шохида Юсуповна (Ўзбекистон Республикаси Ёшлар ишлари агентлиги ҳузуридаги ёшлар муаммоларини ўрганиш ва истиқболли кадрларни тайёрлаш институти)

6.Журналистика
Тошбоева Барнохон Одилжоновна(Андижон давлат университети)

7.Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт
PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт
Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш
Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
Бобохонов Олтибой Рахмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Мусиқа ва ҳаёт
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари
Доцент Сохадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган мухандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика
Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария
Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари
Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар
Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси
© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ВА СПОРТ

1. Salayeva Durdona G‘ayratovna
XOTIN-QIZLAR HAYOTIDA JISMONIY TARBIYA VA SPORTNING AHAMIYATI 7

ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯ ВА СПОРТ

XOTIN-QIZLAR HAYOTIDA JISMONIY TARBIYA VA SPORTNING AHAMIYATI

Salayeva Durdona G‘ayratovna
Xorazm viloyati Urganch tumani
43- son maktabning
jismoniy tarbiya fani o‘qituvchisi
Tel: 99-506-41-85

Annotatsiya: Mazkur maqola orqali xotin qizlar orasida sportni targ’ib qilish, ularni sportning har bir yo’nalishlariga qiziqtirish va shug’ullanishlari uchun yordam berishga qaratilgan, sport soxasida qilinib turgan ishlar tilga olingan.
Kalit so’zlar: xotin-qizlar, sportni rivojlantirish, jismoniy tarbiya, ta’lim, dars, oila.

Mamlakatimizda xotin-qizlarning ijtimoiy-siyosiy va sotsial faolligini oshirish, ularning turli soha va tarmoqlarda o‘z qobiliyat va imkoniyatlarini ro‘yobga chiqarishi uchun shart-sharoit yaratish, huquq va qonuniy manfaatlariga so‘zsiz rioya qilinishini ta’minlash, onalik va bolalikni har tomonlama qo‘llab-quvvatlash, shuningdek, oila institutini mustahkamlash borasida keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilmoqda. Shu o’rinda oilada ayollar salomatligiga katta e’tibor qaratilmoqda.

Hozirgi kunga kelib jamiyatimizga nazar tashlaydigan bo’lsak, aholining salmoqli qismini ayollar tashkil etishini ko’rishimiz mumkin. Ta’kidlash lozimki barcha ta’lim tashkilotlarida tahsil olayotgan qariyb 6 mln yoshlarning yarmidan ko‘pini xotin-qizlar tashkil etadi. Ularning 75-80% esa mahalliy millat vakillaridir. Lekin ular orasida jismonan zaif, kasalmand, tug‘ma nogironlar ham bor.

Jismoniy tarbiya darslarida muntazam shug‘ullanuvchilarning 50-60% qismi dastur talablarini o‘z vaqtida o‘zlashtira olmaydi yoki keyinchalik ham to‘la bajara olishmaydi. Barcha turdagi o‘quv yurtlarida tashkil etilgan sport to‘garaklarida muntazam shug‘ullanuvchilar umumiy qizlar soniga nisbatan 5-10 % dan oshmaydi. «Umid nihollari», «Barkamol avlod», «Universiada» va boshqa turli sport musobaqalarida faol ishtirok etuvchi xotin-qizlar soni 25-30% atrofidadir. Hozirgi kunga kelib e’tirof etishimiz lozimki, xotin qizlarni sportga jalb qilishga katta ahamiyat berilmoqda.

Bugungi kunda sportchi xotin-qizlarimizning jamiyat hayotida tutgan o’rni beqiyos. Jahon arenalarida yurtimiz bayrog’i baland ko’tarilishida, davlatimiz madhiyasi baralla yangrashida ularning ham munosib hissasi bor. O’zbekistonlik Olimpiya va Osiyo o’yinlari g’oliblari, jahon va qit’a chempionlari deganda ko’z oldimizda Svetlana Babanina, Elvira Saadi, Oksana Chusovitina, Lina Cheryazova, Iroda To’laganova, Saida Mahmudova, Nozima Qayumova va boshqa ko’plab opa-singillarimiz keladi.

Shuningdek, mustaqillik yillarigacha O‘zbekistonda keng tanilgan Rixsi Qoziyeva (gimnastika, jismoniy madaniyat tarixi), Ozoda Rixsiyeva (stol tennisi, sport tibbiyoti), Klara Shokirjonova (Rahimjonova, yengil atletika) kabi ayollar ham sport va sport fanlari olamida katta xizmat qilib kelayotgan olimlardir.

Ushbu sohada amalga oshirilgan ishlarni sarhisob qiladigan bo’lsak yurtboshimiz tomonidan sohaga qaratilayotgan e’tiborni ta’kidlab o’tish o’rinli bo’lar edi. Masalan: O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti va hukumatning “Bolalar sportini rivojlantirish jamg‘armasini tashkil etish to‘g‘risida”gi farmon (2002-yil 24-oktabr) va qaror talablarini (2002-yil 30 oktabr) hayotga joriy etishda qishloq va shaharlardagi iqtidorli o‘zbek qizlarini sportga jalb etish, ularni tarbiyalab, jahon sport musobaqalari, ayniqsa Olimpiya o‘yinlarida ishtirokini ta’minlashdek murakkab mas’uliyatli tarbiyaviy jarayonlarni amalga oshirish zarur. Xulosa qilib aytganda yosh avlodni sog‘lom qilib tarbiyalab, voyaga yetkazishdek muhim mas’uliyat eng avvalo

onalar zimmasidadir. Bu o‘z navbatida onalar va bolalarning salomatligini muhofaza qilish, ularga ijtimoiy-moddiy yordam ko‘rsatish, sog‘lom turmush tarzini ta’minlashdek keng qamrovli tadbirlarni amalga oshirishni taqozo etmoqda. Shu maqsadda, barcha ta’lim muassasalarida jismoniy tarbiya, sog‘lomlashtirish-sport tadbirlarini yuqori saviyada tashkil etilmoqda va bu tadbirlarda o‘zbek qizlari ham faol ishtirok etmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Chemyayevskiy V.D., Fizkultura va salomatlik, — T., Ibn Sino, 1990.
2. Yarashyev K.D., Jismoniy tarbiya va sportni boshqarish, darslik, T., Ibn Sino, 2002.
3. www.sport.uz

ЎЗБЕКИСТОНДА МИЛЛИЙ ТАДКИКОТЛАР: ДАВРИЙ АНЖУМАНЛАР: 11-ҚИСМ

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусаҳҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 28.02.2022

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000